

КАФЕДРА ТЕОРІЇ МУЗИКИ

ОНДР – підготовка бакалаврської кваліфікаційної роботи

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво»
Оперний спів,
Камерний спів

Курс	4
Семестр	8

Статус Обов'язкова

ECTS	3
Годин	90
Лекції	12
Практичні	12
Індивідуальні	16
Самостійна робота	50

Форма контролю Атестаційний іспит

Інформація про викладача

ПІБ	Жарков О. М., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії музики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
Профіль викладача	ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-0196-2933 Researcher ID: https://publons.com/researcher/1964480/oleksandr-zharkov/
e-mail	bekar@ukr.net

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс орієнтований на здобуття студентами знань з *основ науково-дослідної роботи* (ОНДР) і їх практичне використання при підготовці дипломної роботи та для подальшої науково-педагогічної діяльності. Розширення інтелектуального потенціалу, спрямованість на логіку наукового процесу та творчі завдання щодо визначення й розробки теми майбутнього дослідження допоможуть студентам орієнтуватися у сучасних явищах художнього, мистецького та наукового життя, сприятимуть творчому розвитку майбутніх виконавців-інтерпретаторів музичного мистецтва.

Метою курсу є — надати знання основ діяльності в сфері науки студентам виконавських факультетів ЗВО (освітнього ступеня «бакалавр») та допомогти опанувати методику і техніку науково-дослідної роботи, насамперед засвоїти практичні навички в обсязі, необхідному для написання дипломної роботи освітнього-ступеня рівня бакалавра / та плану-проспекту магістерської роботи..

Основні завдання курсу, зумовлені досягненням мети:

– ознайомити студентів виконавських спеціальностей з формами діяльності в сфері науки;

- прищепити інтерес до науково-дослідної роботи;
- дати необхідні теоретичні та практичні знання з питань, що стосуються її організації, методики та техніки;
- дати поради щодо написання різних видів наукових робіт;
- підготувати студентську молодь до проведення самостійних музикознавчих досліджень та оформлення їхніх результатів.

Об'єктом курсу є основи науково-дослідної роботи.

Предмет курсу це система знань щодо початкового етапу наукового дослідження, методики і техніки його виконання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості наукової діяльності та її види;
- засади класифікації наукових методів
- жанри і форми наукових робіт;
- правила оформлення результатів наукової роботи (реферат, стаття, дипломна робота).

вміти:

- вести пошук і використовувати необхідну наукову та методичну літературу, довідкові дані; оперативно користуватись інформаційними науковими джерелами;
- коректно оформлювати результати власних досліджень, дотримуючись особливостей наукового стилю;
- належним чином опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати отриману інформацію, упорядковувати її у відповідності до плану (структури) роботи.

ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Фахові компетентності:

- здатність до абстрактного та історичного мислення, аналізу та синтезу в галузі теорії та історії музичного мистецтва;
- здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності музичного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу
- здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва;
- здатність використовувати знання про основні закономірності і сучасні здобутки у теорії, історії та методології музичного мистецтва;
- обізнаність із базовою музикознавчою, музично-педагогічною, методичною літературою та нотним репертуаром;
- вміння інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в процесі наукової, творчої та педагогічної діяльності;
- здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у науково-дослідницькій, а також редакторській, лекторській та музично-критичній діяльності;
- здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності музиканта-виконавця, викладача, музичного критика;
- здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі виконавської, педагогічної та методико-теоретичної діяльності;
- здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології в процесі науково-дослідницької та педагогічної діяльності.

Загальні компетентності:

- здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово;

- здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до розв'язання проблем;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до міжособистісної взаємодії;
- здатність до критики та самокритики;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність володіти іноземною мовою;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Фахівець повинен:

- володіти сучасною науковою методологією та дослідницьким інструментарієм;
- вміти застосовувати професійну термінологію у сфері фахової діяльності музиканта-виконавця, викладача, музичного критика;
- вміти самостійно знаходити та виокремлювати необхідну інформацію, критично оцінювати історичні та художні явища, наукові концепції;
- вміти користуватись сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями у наукових дослідженнях, музично-критичній, виконавській та педагогічній діяльності.

Структура навчальної дисципліни в обсязі одного семестру складається з двох модулів (Модуль 1 «Методологія науково-дослідної роботи», Модуль 2 «Методика написання кваліфікаційної роботи») та п'яти змістових модулів (1-1. «Музична наука в системі сучасної культури», 1-2. «Основні форми науково-дослідної роботи у ЗВО», 1-3. «Питання організації науково-дослідної роботи», 2-1. «Підготовчий етап», 2-2. «Аналітичний етап»)

Курс побудований на чергуванні та поєднанні лекційних та практичних занять. Індивідуальні заняття проводяться науковими керівниками. На лекціях викладаються основні теоретичні положення та окреслюється алгоритм науково-дослідницької діяльності. Практичні заняття передбачають закріплення знань за планом курсу, включають опанування наукових текстів в різних жанрах та формах музикознавчих робіт та доповнюються наочними прикладами роботи із текстами у програмі «Microsoft Word». Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

- Тема 1. Зміст і завдання курсу «Основи науково-дослідної роботи»
- Тема 2. Наукова і художня творчість: основні відмінності та інтеграційні аспекти
- Тема 3. Види наукової діяльності.
- Тема 4. Предмети і галузі музикознавства.
- Практичне заняття: Музикознавство і художня творчість.
- Тема 5. Реферат як форма науково-дослідної роботи. Види рефератів.
- Тема 6. Огляд, наукова доповідь, тези наукової доповіді: функції, специфіка.
- Тема 7. Наукова стаття, рецензія, анотація: особливості, різновиди.
- Практичне заняття: Жанри і форми науково-дослідної роботи.
- Тема 8. Питання організації праці дослідника.
- Тема 9. Вибір теми наукової роботи: актуальність, формулювання, мета та завдання, об'єкт та предмет дослідження.
- Тема 10. Композиційна структура дослідження. Зв'язок з метою та завданнями.

Тема 11. Пошук матеріалів з теми дослідження. Робота в бібліотеці. Види бібліотечних каталогів. Інтернет-ресурси. Правила оформлення бібліографії.
Практичне заняття: Раціональна організація праці та оптимізація наукового дослідження.

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Лекції, семінарські заняття, практичні заняття.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Усі заняття проводяться у на платформі Zoom. Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Формами поточного контролю є періодичне опитування, участь в практичних заняттях та виконання завдань і власних науково-дослідних робіт.

Загальний підсумковий контроль полягає у підведенні підсумків виконання усіх практичних завдань, що виконувалися протягом семестру, усуненням прогалин у засвоєнні окремих питань курсу та вирішенням питання про готовність кожного студента до іспиту.

Підсумкове семестрове оцінювання результатів навчальної діяльності студентів проводиться на атестаційному іспиті за стобальною шкалою. На атестаційному іспиті студент повинен виявити знання теоретичного матеріалу, основних понять та термінології, пов'язаних з особливостями науково-дослідної роботи, теоретичного матеріалу та представити результати самостійної роботи, виконуваної впродовж семестру.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та практичних заняттях	10
2.	Виконання письмових завдань	30
3.	Відвідування лекцій	10
4.	Атестаційний іспит	50
	Всього	100

Критерії оцінювання

Оцінка А «Відмінно» (90-100): Досконала відповідь. Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний самостійно мислити, може визначати тенденції та суперечності процесів, правильно обирати підходи та методи, робить аргументовані висновки, вирішує творчі завдання. Всі письмові роботи виконані на високому рівні.

Оцінка В «Добре» (82-89): Чіткі відповіді з незначними несуттєвими неточностями, або ж відповіді правильні, однак неповні, або при всіх правильних відповідях відсутність достатньої самостійності мислення.

Оцінка С «Добре» (74-81): При оцінюванні враховується обсяг та якість виконання самостійної роботи (помилки оформлення та наявність ознак академічної недоброчесності), а також участь у групових заняттях.

Оцінка D «Задовільно» (64-73): Оцінки «задовільно» заслуговує студент, який несистематично засвоював практичний матеріал курсу; його відповіді містили досить суттєві неточності та відзначались недостатньо вільним використанням професійної термінології, а письмові роботи містили суттєві помилки, були присутні значні, некоректно використані запозичення.

Оцінка E «Задовільно» (60-63): При оцінюванні враховується обсяг та якість виконання самостійної роботи (помилки оформлення та наявність ознак академічної недоброчесності), а також пасивна участь у групових заняттях.

Оцінка FX «Незадовільно» (35-59): Такої оцінки заслуговує студент, який виявив фрагментарне засвоєння теоретичного матеріалу, виконав менше половини практичних завдань і його письмові роботи були відверто недосконалими, студент систематично демонстрував слабкий рівень підготовки, не виявив задовільних практично-аналітичних умінь та теоретичних знань, але може бути допущений до повторного складання.

Оцінка F «Незадовільно» (1-34): Оцінки заслуговує студент, який виконав менше третини письмових робіт (або не виконав жодної), не брав участі у заняттях (або відвідав 1-2 лекції). В цьому випадку може бути рекомендоване повторне вивчення курсу.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

ПОЗААУДИТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Передбачається участь студентів у міжнародних, всеукраїнських та кафедральних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ : Фенікс, 2017. 144 с.
URL: http://www.mari.kiev.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/Klekovkin-ART_Methodology-text.pdf
2. Котляревський І.А. Загальні основи науково-дослідної роботи : навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів. Київ, 2008. 96 с.
3. Кудінов І. О. Основи наукового цитування. 64 с.
URL :<https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Kudinov-I.O.-Osnovi-naukovogo-czitivannya.pdf>
4. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень : Курс лекцій. Тернопіль : Економічна думка, 2005. 124 с.
URL: http://library.tneu.edu.ua/files/EVD/kl_mspnd.pdf

5. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. Київ : УБА, 2016. 117 с.
6. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи : навч. посібник. Львів : Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003. 171 с.
7. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів: рек. МОНУ / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
8. Правила укладання бібліографічного опису для Списку використаних джерел у дисертаціях з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. URL: http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliography/style/dstu_8302_2015.pdf
9. Про Рекомендації щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах : Лист МОН № 1/11-8681 від 15.08.2018 року. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/akredytatsiya/instruktsiya-list/1-11-8681-vid-15082018-rekomendatsii-shchodo-zapobigannya-akademichnomu-plagiatu.pdf>
10. Сумарокова В. Організація творчої діяльності студентів консерваторії. // Українське музикознавство. Київ : Муз. Україна, 1990. Вип. 25. С. 137 – 141.
11. Сумарокова В.Г. Про досвід використання активних форм у вихованні та навчанні студентів-виконавців. Київ : «Укрвузполіграф», 1990. С. 99 – 106.
12. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Київ : Знання, 2006. 307 с.

Додаткова

1. Еко У. Як написати дипломну роботу: гуманітарні науки / Пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 224 с.
2. Лисий В. Категорії і поняття, їхнє співвідношення // Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. 2012. Випуск 15. С. 22–28. URL: http://fs-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/15_2012/5.pdf
3. Мартинюк Т. В. Міждисциплінарні методологічні тенденції в українській музичній регіоніці // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 129. Київ, 2020. С. 26-40. DOI: <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2020.129.219664>
4. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: Панорама новітньої науки / Пер. з фр. Київ : Основи, 1998. 669 с.
5. Шип С. В. Методологія музикознавства. Постановка проблеми та основні поняття // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2020. Вип. 129. С. 9-25. DOI: <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2020.129.219655>
6. Flinders M. How to write a scientific paper. Available at: <https://conservationbytes.com/2012/10/22/how-to-write-a-scientific-paper/> [Accessed 14 May2022]